

Kapitalförstöring mellan delägare

Description

I samband med att ett mindre företag bildas har delägarna så gott som alltid en mycket positiv syn på det kommande samarbetet dem emellan. Det är sällan som någon vill diskutera hur eventuella samarbetssvårigheter i framtiden skall kunna lösas. Som advokat kommer man många gånger in i bilden alldeles för sent, dvs. när problemen redan har uppstått. Någon av delägarna vill då ha hjälp med att lösa den juridiska delen av problemen. De mest svårlösta problemen uppstår som regel i bolag med endast två delägare och som har startat företaget utan att samtidigt träffa ett delägaravtal.

För det fall att delägarna vid en tvist inte kan träffa en snabb uppgörelse i fråga om vem av delägarna som skall lösa ut den andre uppstår en låst situation som i många fall blir förödande för bolagets verksamhet. Följden kan bli att viktiga beslut för företagets löpande verksamhet inte fattas eller att beslut fattas utifrån delägares personliga intressen i den uppkomna tvisten och inte utifrån vad som är bäst för bolagets verksamhet på längre sikt. Var och en av delägarna kan också komma att försöka få över kunder på ”sin sida”, vilket medför att kunder hamnar i en för dem obehaglig situation som kan leda till att de söker sig till en annan leverantör.

Genom att träffa ett delägaravtal redan från start kan man försäkra sig om att en eventuell tvist i framtiden inte kommer att medföra att bolagets verksamhet drabbas negativt med kapitalförstöring som följd. Innehållet i ett delägaravtal varierar från fall till fall. Det är viktigt att man inte använder sig av en standardmall, utan att man utformar avtalet utifrån de avsikter och förutsättningar som föreligger i det specifika fallet.

Vid en tvist mellan delägarna är det vanligt att båda delägarna har intresse av att lösa ut den andre delägaren. För att möjliggöra en snabb uppgörelse krävs det att samtliga aktier finns tillgängliga för överlåtelse. Aktierna får således inte vara pantsatta eller möjliga att överlåta till någon utomstående. Lösningen blir då att i delägaravtalet formulera ett förbud mot att pantsätta aktierna och att överlåta aktierna. Vidare bör delägare som är gift ha ett äktenskapsförord som undantar aktierna ifrån giftorätten. Genom att gemensamt deponera aktierna i bank med ett särskilt avtal om att de utgör säkerhet för delägaravtalets fullgörande säkerställer man att aktierna inte kommer på villovägar.

Nästa fråga att lösa blir då hur man skall fastställa vem av delägarna som skall ha rätt att lösa ut den andre delägaren och till vilket belopp. Den delägare som blir tvungen att sälja sina aktier vill självklart ha ut ett så högt pris som möjligt. Utifrån den synvinkeln är den lämpligaste lösningen att man i delägaravtalet anger att aktierna skall försäljas genom en intern auktion, dvs. den av delägarna som bjuder högst för den andres aktier får förvärva

aktierna i fråga och kommer således att därefter vara ensam aktieägare i bolaget. Nackdelen med detta förfarande kan bli att den ekonomiskt svagare parten inte har möjlighet att bjuda över trots att han anser att aktierna innehar ett högre värde än motpartens bud. Enligt min mening överväger dock fördelarna och jag anser att denna lösning är den bäst lämpade för att förhindra risken för kapitalförstöring vid en eventuell tvist. Andra lösningar kan naturligtvis också förhandlas fram mellan delägarna.

För det fall att delägarna väljer lösningen med en intern auktion bör det tänkta förfarandet vara beskrivet i detalj i avtalet, t ex med angivande av att auktionen skall hållas av bolagets revisor senast två månader efter det att en av delägarna skriftligen har påfordrat detta. Ett välformulerat delägaravtal är inte bara till fördel för företaget, utan även för samarbetet då delägarna vet vilka följderna blir av att det uppstår en konflikt som inte kan lösas.

Category

1. Avtalsjuridik
2. Bolagsrätt
3. Okategoriserade

Date Created
2020-11-16
Author
michael-berg